N°. 100.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT en Wetenschappelijk Blad.

Zaturdag den 21 Mei.

NEDERLANDEN.

Breda, den 20sten Mei.

Het krijgsgeschal heeft eene afwisseling in de eentoonigheid der laatste weken gemaakt. Velen hebben naar het gekletter der wapenen verlangd; en ook wij, die geene eervolle uitkomst dan in den strijd zagen, hebben in dat verlangen gedeeld. Dat dan nu blijke, dat de geestdrift, die duizenden uit het kalme Noorden naar onze grenzen verplaatste, van den echten stempel is. Geestdrift zonder volharding is even als een kortstondige toortsbrand in den donkeren nacht. Verblinding; geene verlichting! schijn, in plaats van wezen; schaduwbeeld, in plaats van eene waarachtige afbeelding van ons voorgeslacht. Welaan dan! thans weder, even als in de dagen uwer eervolle toesnelling naar herwaarts, het oog daar heen gerigt, waar niet enkel krijgsroem te behalen is; maar waar de zegepraal der regtvaardige zaak zich aan den lauwer onzer overwinning hecht. Het zwaard getrokken; de schede weg geworpen; en veel eer het eerste verbreken, dan lafhartig het laatste weder te zoeken! Dit zij alter vernieuwde leuze bij de vernieuwing der vijandelijkheden; bij het hooren van den verwijderden krijgsdonder, die, wellig spoedig, in onze nabijheid ratelen zal. Gevoelen wij, welk eene verhevene roeping de onze is! Wat ons dierbaar is, bevindt zich achter ons; het heeft de oogen op ons gevestigd; het heeft ons zijne en onze voornaamste belangen toevertrouwd. Beschamen wij dat vertrouwen niet. Onze ouderen, onze geliefden zouden zich kunnen getroosten den beminden *held* niet weder te zien: zij zouden den terugkeerenden *Lafhartigen* vloeken. Wie tusschen deze in zijne keuze een oogenblik slechts weifelt, verlate onze banieren; hij behoort niet tot het Vaderland van *van Speijk*.

— Uit 's Gravenhage wordt ons gemeld, dat de Tweede Kamer der Staten Generaal op den 17den dezer, des namiddags ten twee ure, in comité-generaal vergaderd is geweest en dat de minister van buitenlandsche zaken eenige mededeelingen wegens staats-zaken heeft gedaan. Naar gissing hebben deze mededeelingen bestaan uit den brief van den heer *Lehean*, minister van buitenlandsche zaken in België, aan Z. Excell. den heer *Verstolk van Zoelen*, minister van buitenlandsche zaken van ons Rijk, welke brief, in ons vorig nommer, is medegedeeld, als ook uit de aanmerkingen, welke in de staats-courant van gisteren zijn medegedeeld en welke daarop nederkomen, dat, daar de grondslagen der scheiding reeds vastgesteld zijn in bijlage A van het twaalfde protocol der conferentie van Londen, het openen van afzonderlijke onderhandelingen alles wederom in kwestie zou brengen, hetwelk, te Londen, in overleg met 's Konings gevolmagtigden, reeds geregeld is. Deze aanmerkingen in de staats-courant eindigen met de volgende woorden:

» Opmerkelijk is het wijders, dat men van eene hervatting van vijandelijkheden en van eene afzonderlijke onderhandeling gewaagt op een tijdstip, dat de conferentie van Londen hare vroegere verklaringen herhaalt van zich tegen de vijandelijkheden te zullen verzetten, en dezelve als tegen de vijf Mogendheden gerigt te zullen beschouwen, en België's toetreding verlangt tot de te Londen bepaalde schikkingen; doch indien de regeling der voorwaarden van scheiding na het verrigte te Londen door geene afzonderlijke onderhandelingen kan verkregen worden, zoo is er niettemin grond, om die regeling als nabij te beschouwen, ten gevolge der overeenstemmende denkwijze opzigtelijk dit onderwerp van de vijf Mogendheden onderling, en van de Noord-Nederlandsche Regering."

— De *Staats-Courant* maakt heden nog twee brieven publiek, die op den 15den en 16den, tusschen den belgischen majoor *de Ren* en den luitenant-kolonel *Rupertus* gewisseld zijn, nadat de Belgen reeds de vijandelijkheden tegen de bezetting van het kasteel hadden gepleegd en deze van onze zijde beantwoord waren. Wij merken daar voornamelijk in op, dat de generaal *Chazé* in zijn antwoord op de vordering van den belgischen bevelhebber, om de sterkte St. Laurent te ontruimen, daarin toestemt, onder de voorwaarde, dat de generaal *de Failly* van zijnen kant insgelijks toestemt in de herstelling van den vorigen staat, voor zoo veel de batterijen op de boven-Schelde betreft en de ontwapening der batterijen op de beneden-Schelde.

Gezegde *Staats-Courant* behelst wijders het volgende:

» Volgens eenen bijzonderen brief uit Zeeuwsch-Vlaanderen, zijn op den 12den Mei, daags nadat de Belgen bij Hulst met verlies over de grenzen waren teruggedreven, weder eenige gewapende manschappen op ons grondgebied gekomen. Deze behoorden thans tot de zoogenamde burgerwacht van het Oost-Vlaamsche dorp Kamseke. Zij zijn tot aan de Kapelle-brug, een vierendeel uurs van Hulst, voortgerukt; doch door de ingezetenen van die streken, welke onder het dorp St. Jansteen behooren, teruggedreven, en wel met zoo veel spoed, dat zij reeds over de grenzen waren, alvorens onze krijgsbenden hadden kunnen aanrukken."

— Er wordt steeds met veel ijver aan het gereedmaken van het aanstaand kamp, op de heide tusschen Tilburg en deze vesting, voortgegaan; men denkt dat het tegen het eind dezer maand gereed zal zijn, en de troepen hetzelve in het begin der volgende zullen betrekken. Men weet dat dit kamp uit twaalf bataillons zal zijn zamengesteld; de troepen, daartoe bestemd, zijn nog niet aangewezen, maar men gelooft dat er eene keus van de bataillons over het geheele leger zal worden gedaan. In gemeld kamp zal gelegenheid en geschikte plaats voor marketenters veld-restauration, tenten en dergelijke wezen; men heeft daarom zich elders ter plaatse aan te melden om alle inlichtingen en aanwijzing te bekomen. Bij aldien de troepen in de gelegenheid zijn zullen genoegzamen tijd in het kampement te vertoeven, belooft zulks veel voordeel voor dergelijke etablissementen, zal dit aan het kampement veel levendigheid bijzetten en aan de vroegere te Zeist en in andere plaatsen van ons vaderland gehouden, weder te binnen brengen.

— Onder de Belgische troepen op de grenzen heeft men in de jongste dagen eenige meerdere beweging waargenomen. Een hoofdkwartier is tegenwoordig te Turnhout gevestigd; men zegt dat zij daar ook kavallerie en artillerie bij een hebben. Wie er bevel voert is nog niet geweten, naar het zeggen van sommigen zou het *Niellon* wezen. Hunne voorposten hebben voorbij West-Wezel, overop ons grondgebied een vrijheidsboom geplant, een wachter bijgezet om dien te bewaken, tot dat zij door onze troepen verjaagd worden.

— Volgens bijzonder berigten uit Antwerpen, levert de stad een verschrikkelijk schouwspel op: van alle zijden en in alle straten ziet men niet dan met muskiten beladen sjouwers, vluchtelingen van allerlei stand en jaren; want van waar eenigzins kan verlaat de stad met het best dat hij kan medevoeren. De geestgesteldheid is zoodanig, dat in geval de Belgen de citadel aanvielen, de burgers de militairen bevechten zouden, om hunne stad voor eenen geheelen ondergang te bewaren. Onder de troepen schijnt almede de grootste eensgezindheid niet te bestaan; de vrijwilligers zijn ontevreden, en dat zij van de grenzen hebben moeten terugkeren; de een beschuldigt den anderen van verraad, en algemeen van gevoelen, dat, bij eenen eventuelen strijd, de vrijwilligers nog alleen met verbittering vechten zouden, doch dat de linietroepen, bij den eersten tegenspoed, den moed dreigden te laten zakken.

In den namiddag van dinsdag verspreidde zich in gemelde stad eene klaps de maar, dat er 400 à 500 gestanen Hollanders alsnog binnengebragt te worden; allerhande gerachten waren daaromtrent in omloop; de een zeide, dat de hollanders naar Stabroek getrokken zijnde, om daar eenen dijk door te steken, gevangen waren genomen; een ander verzekerde, dat zij tot Westwezel voortgetrokken en daar krijgsgevangen waren gemaakt; alles, mannen, vrouwen en kinderen, liep de Ronde-poort uit naar buiten, bleef den geheelen middag in verwachting maar, wat men ook zag, gevangen militairen kreeg men niet te zien. De aanleiding tot dit allergrootst gerucht, zoo het niet geheel verzonnen is, schijnt geweest te zijn

het verraderlijk gevangen nemen van twee jagers van onze troepen die, te ver vooruit gegaan, op een belgischen post stootten, daar eerst vriendelijk ontvangen en toen met geweld gehouden werden. Men verneemt, dat er eene opeisching tot derzelver uitlevering is gedaan.

— Volgens brieven uit Brussel, is de heer *Onder de Wyngaert Canzius*, die als directeur van het museum van volksvlijt, tot hiertoe het toezigt over dat museum was blijven waarnemen, om, zoo mogelijk, hetzelve te behouden, dezer dagen uit zijnen post ontzet, omdat hij den eed, waartoe hem eene maand tijds was gelaten aan de belgische regering geweigerd heeft, en is hij tevens gelast, om het museum tegen inventaris over te geven. Tot zijnen opvolger is benoemd een jong mensch, *Napoleon Bauwens*, geheeten.

— Wij lezen in den *Warschauer Courrier*: » Eergisteren vernamen wij, dat de maarschalk *Diebitsch*, aan het hoofd van een legerkorps, van Radzijmin, over Nieporent trok en de voorstad Praga naderde; wij hebben deswege echter geene bevestiging ontvangen. Het schijnt dat er binnen kort een hoofdtreffen zal plaats hebben."

Andere poolsche berigten van eenig aanbelang zijn er niet.

— Indien men de brieven van Belgrado van den 1sten Mei mag gelooven, dan zou de groot-vizier, welke, te Bitoglia, door de Turksche opstandelingen ingesloten was, zich genoodzaakt gezien hebben, uit gebrek van levensmiddelen, over te geven. In dat geval zou het berigt bewaarheid worden, dat de weg naar Konstantinopel voor de opstandelingen open stond.

's Gravenhage, den 19den Mei.

Bij een koninklijk besluit, is dat van den 10den februarij jl. omtrent de korting van de tractementen der ambtenaren, in zoo verre gewijzigd, dat die onder de *f* 2500 niet meer zullen onderworpen zijn aan de bepaalde korting, en dat de korting voor traktementen boven de *f* 4000 vermindert wordt.

— Heden zijn de stelsingerigtigde deelhebbers van de Nederlandsche Handel-maatschappij in deze stad vergaderd geweest, en hebben tot hunnen commissaris verkozen den heer *E. Canneman* en tot deszelfs plaatsvervanger den heer *Riepers*.

— De centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren eene zitting gehouden over het voorstel van den heer *Wilm*, waaromtrent zij, naar men verneemt, haar verslag heeft opgemaakt, hetwelk in hare zitting van gisteren is uitgebragt en over welk vervolgens de beraadslagingen zullen plaats hebben.

Na deze zitting met gesloten deuren is de commissie tot de petitien vergaderd geweest.

Nog zijn rondgedeeld de processen-verbaal der deliberatien over het ontwerp van wet eener gedwongene geldleening, waaromtrent wij, in een volgend nommer, eenige nadere bijzonderheden hopen mede te deelen.

Heden is de Eerste Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest tot het ontvangen der mededeelingen van Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, welke Z. Exc. gisteren aan de Tweede Kamer heeft gegeven.

De Tweede Kamer heeft heden mede eene zitting gehouden, welke alleen aan het aanhooren van rapporten der commissie tot de petitien is gewijd geweest (*zij hopen in ons volgend nommer op deze zitting terug te zullen komen*).

Uit de aan de leden der Tweede Kamer rondgedeelde processen-verbaal en uitwijdenden regering op het ontwerp van wet houdende voorloopige wijzigingen in het tarief der regten op den in- en doorvoer, blijkt, dat, na de voorstelling van ontwerp, de toen nog ontbrekende adviezen, zoo van de Kamers van koophandel en fabrieken, als van de gouverneurs in die provincien, alwaar geene kamers zijn gevestigd, slechts met eene uitzondering, zijn ingekomen; zoodat men nu de beschouwingen voor de algemeene beraadslaging van het tarief in dien geheel heeft vereenigd, en reeds een begin heeft kunnen maken met den zakelijken inhoud van een zoo veel omvattend werk, in een algemeen overzigt samen te trekken; dat, voorts, de voorgestelde regten en wijzigingen reeds bemonsterd, op het goed daaromtrent door de geraadpleegde kamers van koophandel en fabrijken als wenschelijk zijn goedgekeurd, dat, ten slotte, er bekende redenen bestaan, om den invoer, zoolang dat doenlijk zal zijn, zoo min mogelijk te belasten en van daar de regten voor beiden laag worden voorgedragen, doch dat men echter, om eene juiste verhouding tusschen in- en doorvoer te verkrijgen, zich niet bepalen moet tot eene vergelijking van de regten op uitvoer en doorvoer, ieder afzonderlijk, maar bij den uitvoer tevens het regt van invoer in rekening moet brengen, waardoor noodzakelijk het regt op den doorvoer altijd lager, dan dat op in- en uitvoer te zamen genomen.

Bij het ontwerp is eindelijk nog gevoegd het navolgende nieuwe artikel:

Steenkolen en kolengruis de 1000 pond: inv. *f* 2,00; uitv *f* 0,10; doorv. *f* 1,00.

Hout, met ned. schepen: inv. vrij; uitv. *f* 0,10; doorv. *f* 1,00.

BELGIE.

Brussel, den 18den Mei.

Het is zeer waarschijnlijk, dat de zitting van heden geheel aan de formatie van het bureau gewijd zijn zal. Zoo wij eenige liedenden wel onderrigt meenen te zijn, mogen gelooven, zou de stemming aldus uitvallen. De heer *Gendebien* zou tot president, de heeren *Raikem* en de *Robaulx* tot vice-presidenten en de heeren *Blargnies*, *Defacqz*, *C. Wannaar*, en *Lebeau* tot secretarissen gekozen worden. Men noemt reeds meer dan 80 leden, die tegen de benoeming van den prins van *Saksen-Coburg* zijn en wij twijfelen geenszins aan eene volstrekte meerderheid tegen hem, indien er slechts een stemmen van protocollen gerept wordt.

— De *Courrier* zegt, dat, volgens bij hem ingewonnen berigten, er weinig vrees bestond voor het achterblijven van de leden van het congres. Slechts in weinige plaatsen zouden er gevonden worden, die, om personeel belang, onder het getal der achterblijvers zouden behooren.

Ondertusschen bewijst dit zeggen van den *Courrier* juist, dat er bij de heerschende partij en de associatie vrees bestaat, dat vele leden van het congres, bij de opening op heden, zich niet zullen laten vinden en zich liever onttrekken dan aan de heftige maatregelen, die waarschijnlijk voorgesteld zullen worden, deel te nemen en waartegen zij, uit vrees of zwakheid, niet durven stemmen.

— De graaf *de Mérode* is alhier terug. Van de berigten, die de graaf van zijne reis moet hebben medegebragt, is nog niets bekend. Ook de heer *Devaux* is van Londen terug gekomen. *De Emancipation* verzekert, dat de gezamenlijke afgezanten zeggen, dat hunne kandidaat zulk een lust heeft, om koning te worden, dat hij zich alle de voorwaarden zal laten welgevallen, die het Heilig Verbond hem zal voorschrijven, zonder welks toestemming hij niets anders wil zijn dan gepensionneerde van Engeland.

De generaal *Belliard* en de heer *Bresson* zijn naar Antwerpen vertrokken; het schijnt zeker, dat hunne reis ten doel heeft, om den generaal *Chasse* inlichting te vragen aangaande de bezetting van de sterkte St. Laurent.

In den nacht van zondag op maandag is order gegeven, om een der batterijen artillerie, die op het binnenplein van het paleizen bevond, onmiddelijk naar Brussel te doen vertrekken. Nog vóór den morgen is dezelve vertrokken.

— Op iedere post-station tusschen Brussel en Antwerpen staan vijf lansiers gereed, om de correspondentien van het gouvernement te bespoedigen.

— De Pruissen doen dagelijks uitvallen uit Luxemburg, om de inwoners van de nabij gelegen dorpen te ontwapenen.

— Wij lezen in *l'Emancipation*:

» Op de conferentie te Londen is list tegen list gespeeld, om de aanneming des prinsen van *Saksen-Coburg* te verwerven; de hevigste tegenstand is van den russischen gezant gekomen, maar de heer *Talleyrand* heeft, gelijk wij voorzien hadden, hulp en bijstand aan den heer *Devaux* verleend. De prins heeft verscheiden malen den gezant van den alleenheerscher bezocht en men wil, dat de noordsche diplomaat zich zou hebben laten overhalen, om den inhoud der protocollen uitdrukkelijk goed te keuren en wegens de andere kwestien onzijdig te blijven.

Antwerpen, den 18den Mei.

De generaal *Belliard*, Fransche ambassadeur, is, van den heer *Bresson* vergezeld, eergisteren binnen deze stad aangekomen. Men denkt, dat deze reis betrekking heeft tot de jongste gebeurtenissen, en dat de generaal, ter plaatse zelve, kennis der zaken heeft willen nemen; hij is den volgenden nacht weder naar Brussel vertrokken.

Ook de generaal *Goblet*, voormalig minister van oorlog, is alhier aangekomen. Deze tegenwoordigheid moet worden toegeschreven aan de werken tot aanval en verdediging, welke tegenwoordig met eenen verwonderlijken spoed worden aangelegd.

Heden morgen is er eene battery van twaalf veldstukken, alle met percussie-sloten, en van het noodige materieel voorzien, uit ons tuighuis gehaald. Het gouvernement zet dezen arbeid een grooten indruk bij, welke dagelijks ontzaggelijke gevolgen heeft.

— Gisteren morgen vroeg waren er, tusschen de forten Lillo en Sint-Maria, twee stoombooten in het gezigt; een derzelve scheen een Konings-boot, want had de Koninklijke vlag voor de hetgeen aankondigt, dat er iemand van aanzien aan boord was. Naderhand legden deze stoomboten eene der korvetten aan boord, als wanneer deze de groote vlag van top liet waaijen.

Van den 19den Mei.

De onvermoeide werkzaamheid, met welke de genie aan Adel opregting van batterijen in het St. Laurens kwartier doet arbeiden, wekt ieders bewondering. Sedert zondag is men onophoudelijk daaraan bezig; zes batterijen zijn reeds gereed en men gaat met gelijken ijver voort, met het oprigten van andere en het maken van bedekten weg, die aan het het glacis der Mechelsche poort begint. Het laat zich begrijpen, dat door dezelfde werken veel nadeel aan landerijen en bouwlanden wordt toegebragt, maar voor eene zaak als de onderhavige moet alles zwichten, en men gaat met zoo groote omsigtigheid, als de omstandigheden toelaten, te werk.

— Er wordt aan de versterking van Venlo gearbeid; deze plaats zal binnen kort in goeden staat van verdediging zijn gesteld. Onder de troepen, die het leger van de Maas uitmaken, hebben eenige bewegingen plaats; zij worden verscheidene malen 's weeks vereenigd en in oogenschouw genomen. Het hoofdkwartier van den generaal *Daine* moet van Tongeren naar Hasselt verplaatst worden.

— Gisteren is eene korvet van voor Lillo de Schelde tot nabij het fort st. Maria opgevaren, alwaar nu, op de hoogte van Pijp-Tabak, drie korvetten en eene kanonneerboot leggen. Eene andere brik is de rivier afgevaren, zoo dat er nu nog slechts een, de *Echo*, voor Lillo overblijft. Het geheele eskader schijnt weder eene veranderde stelling te hebben aangenomen. Prins *Frederik* is eergisteren op de Schelde gekomen en heeft alle oorlogs-vaartuigen geïnspecteerd; het is waarschijnlijk op zijn bevel, dat de schepen van positie veranderd zijn. De prins is nog niet tot voor de stad gekomen en op de citadel geweest.

— De aanvoer in deze stad van een aanzienlijk krijgs-materieel, kanonnen en brandstoffen houdt steeds aan; gisteren zijn er nog twintig wagens binnengekomen.

— Te Calloo is order gekomen, om kwartieren voor 2,000 man troepen gereed te houden.

— Sedert lang waren wij van de aankomst van vreemde schepen verstoken; de verwoesting en onlusten in onze stad schijnen vaartrouwen, en vrees onder de vreemde kooplieden te hebben gebragt; gisteren echter is er voor het eerst weder eene engelsche brik voor onze stad aangekomen.

Gent, den 16den Mei.

De volgende voorstellen zijn door het bureau der nationale associatie aangenomen geworden:

» 1. Ik stel voor aan het congres een adres te doen, dat de discussien der voorstellen, waarmede het zich gaat bezig houden, in de volgende orde plaats hebben.

» 2. Vaststelling der belofte sedert lang gedaan, van zonder het minste verwijl den oorlog tegen den Koning van Holland te verklaren te beginnen.

» 3. Staat der binnengekomen sommen, ten gevolge der leening van 12,000,000 guldens, door den oorlog toegestaan.

» 4. Opgaaf van het gebruik der hiervan ingekomen sommen.

» 4. Overlegging en bekendmaking, van acht tot acht dagen, van den staat der verder ingekomen sommen van de leening van twaalf millioenen.

» 5. Sterkte-staat van ons leger in active dienst.

» 6. Sterkte-staat der burgerwacht met onderscheiding van den eersten en de beide volgende bans.

» 7. Staat der beschikbare geweren.

» 8. Te eischen, dat al deze staten in de eerste zitting van het congres worden overgelegd, en vóór dat deze zitting gesloten wordt.

L. de Souter, advokaat."

Albier heeft onlangs weder een ergerlijk tooneel plaats gehad. De heer *F. Vergaauwen*, lid der commissie van veiligheid, op de wapenplaats met een portugeesch officier wandelende, werd aldaar door den graaf *Ch. d'Hane de Steenhuijze* ontmoet, aangevallen, met een geweldigen slag op het hoofd begroet en met scheldwoorden overladen. De heer *Vergaauwen* greep naar zijne pistolen (*die heeren schijnen niet zeer gerust voor hunne veiligheid te wezen*), toen de menigte zich tusschen beide wierp en de vechtenden scheidde. Men weet de aanleidende oorzaak hiervan nog niet.

PARIJS, den 15den Mei.

Bij besluit van 2 Mei dezes jaars is door den minister bepaald, welke zal worden toegewezen aan de burgers, die zich in de dagen van Julij onderscheiden hebben. Aan de eene zijde zal zij voorstellen den gaulischen haan met zonen eikenkrans omgeven en het opschrift: *het erkentelijk vaderland aan deszelfs verdedigers*; op de keerzijde zullen gegraveerd zijn drie lauierkransen met het opschrift 27, 28, 29 *Julij* 1830, *vaderland*, enz.

heid; het randschrift zal wezen: *gegeven door den koning der Franschen.*

Bij een ander besluit van denzelfden dag worden bepalingen gemaakt omtrent de wijze van uitdeeling en het getal te vereeren medailles.

— De heer *Lehon*, belgisch gezant, heeft de eer gehad, heden bij den koning ontvangen te worden.

— Van Rome wordt gemeld, dat de moeder van *Napoleon* zeer ziek is en dat haar dood iederen dag te gemoet gezien wordt.

— De *Moniteur* verzekert heden, dat het vijfde gedeelte der gedecoreerden van Julij zich aan de ordonnancien te dien opzigte onderworpen hebben.

— De revue van heden is allerluisterrijkst geweest. Het overzigt over het *Champ de Mars* was ontzagverwekkend. De nationale garde, over welke deze revue gehouden werd, heeft groote manoeuvres uitgevoerd en daarna gedefileerd met eene orde en eene juistheid, welke de vorderingen van derzelver onderrigting bewijzen. Vele nationale gardes droegen het linie van Julij.

— De heer *Labourey*, chimist, door zijne ontdekkingen in de geneeskunde bekend, vleit zich, een onfeilbaar en gemakkelijk middel te hebben uitgevonden, om de *cholera morbus* te genezen.

— Het fregat *la Melpomène* en de brik *l'Endymion* zijn, den 7den dezer, van Brest naar Lissabon vertrokken. Ook het fregat *l'Armide* heeft last bekomen, om uit Toulon derwaarts te zeilen. Nog andere schepen hebben last bekomen, om zich zeilvaardig te houden; doch deze zullen slechts vertrekken, in geval het Portugeesch gouvernement de nieuw weigeren mogt, voldoening te geven.

— Te Ajaccio, op Korzika, zijn, op den 1sten dezer maand, eenige bewegingen geweest. Eenige indiggangers en jongens hebben in den avond van dien dag *leve Napoleon de Gepeit! leve Napoleon II! weg met Filips!* geroepen. Het is de regering niet zonder moeite gelukt de volksverzamelingen uit een te drijven.

— De heer *Labbey de Pompières*, oud afgevaardigde, welke nog niet zeer lang geleden als beschuldiger van het ministerie *Villèle* optrad, is, in den ouderdom van tachtig jaren overleden.

— *Le Messager des Chambres* zegt:

» Het is ons leed te moeten melden, dat de aartsbisschop van Parijs bij zijn besluit om de begrafenis van het lijk van den achtingwaardigen abt *Grégoire* (die op het uiterste ligt) te weigeren, de minister van de eeredienst en de president van den raad heeft gezien in persoon tot den bisschop te gaan, om zijnen wederstand te overwinnen; ook is hem van hoogerhand geschreven, ten einde hem over de gevolgen zijner weigering tot gedachten te brengen.

» Wij voegen hier bij, dat de ministers, zich, in een van dezelfs laatste zittingen, onder presidium des Konings, met deze zaak bezig gehouden en besloten heeft, om het lijk, in weerwil van den tegenstand des aartsbisschops, in de kerk te begraven.

Van den 16den Mei.

De begrafenis van den eerwaarden grijsaard van de kamer der afgevaardigden, de heer *Dubois de Pompières*, heeft heden plaats gehad. De toevloed van aanschouwers was ontzaggelijk. Een groot aantal studenten betwistten elkander de eer van het lijk te mogen dragen. Onder de personen, die de lijkstaatsie volgden, bevonden zich de generaal *Lafayette*, benevens de heeren *Laffite* en *Casimir Perrier*.

— Van Frankfort wordt ons geschreven, dat, in Duitschland, het gevoelen zich begint te verspreiden, dat de gevechten tusschen de Russen en Polen opgehouden zouden hebben; en dat die twaalf in het domein der diplomatie zou terug keren.

— Volgens een' brief van Rennes zou de insurrectie in het Morbihansche zich meer en meer uitbreiden en dat aldaar reeds vijftien gemeenten in opstand zijn. Een serjant met vier man tot een der regementen van linie behorende, is overrompeld en even als eenige gendarmes te Maulevrier, vermoord.

De fondsen stonden ter beurze van heden (gisteren uitgezonderd van den Zondag, geene beurs) de 5 pCt. 91, 3 pCt. op 65,60, beide op tijd.

OOSTENRIJK.

Men zegt dat onze regering de eerste huizen van negotie, wegens eene nieuwe leening van millioenen in onderhandeling is; men had het echter nog niet zoo ver over de voorwaarden niet eens kunnen worden.

De president der hofkamer, baron *von Mayer-Rothschild*, wordt alhier verwacht, waarschijnlijk om, met ons ministerie, over de zaken van Brunswijk en Luxemburg te raadplegen.

— De berigten uit Turkije luiden zeer ongunstig voor de Fran-

* * Op den 16 Mei, overleed te Dordrecht, in den ouderdom van circa 65 Jaar, onze waarde Tante, en behuwd Tante,

Wed. wijlen den Hoog Wel Geb. Heer & Mr. JONKHEER

DORATUS LEONARD LEVYN VAN

AIJSMA.

Strekkende deze tot Kennisgeving van Vrienden en Bekenden.

Breda 19 Mei 1831.

M. WIJNANDTS,
uit aller Naam.

* * Heden overleed alhier, aan eene uitterende ziekte, in den ouderdom van ruim Veertig Jaren, de Heer JOHANNES THEODORUS REIJPERS, in leven Tweede Luitenant-Kwartiermeester, bij het Tweede Bataillon der Achttiende Afdeeling Infanterie.

Rotterdam, den 17 Mei 1831.

De Bediening van BINNENVADER en BINNENMEESTER in het Gereformeerd Burger-Weeshuis te Breda, komende te vacateren, zoo roepen Heeren Regenten van dat Gesticht, alle en een iegelijk op, die daar naar zouden wenschen te staan. De vereischten om daarbij in aanmerking te komen, zijn dat de Solicitanten moeten zijn Gehuwden, zonder kinderen en van de Hervormde Godsdienst. Heeren Regenten, zullen in de begeving bijzonder attenderen, op de zedelijke Godsdienstige reputatie der aanvragers, door volledige getuigschriften gestaafd, en op de bekwaamheid en geschiktheid van den Binnenvader tot het geven van onderrigt; kunnen in de eerste beginselen. Verdere nadere onderrigting deswegens begeerende, gelieve zich in persoon, of andere met gefrankeerde brieven, te addresseren aan den ondergeteekende, rentmeester van het voorn Gesticht, met opgave tevens bij wien en waar nadere informatien kunnen worden ingewonnen.

Breda 19 Mei 1831.

P. C. P. VAN DER HOEVEN.

DEPOT.

Van alle soorten van MILITAIRE en CIVIELE KLEEDINGSTUKKEN, tot de civielste Prijzen, en verder alles wat tot de Kleeding en het Equipement behoort, te Breda.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

EENE EXTRA SCHOONE PARTIJ

PRIK WINTER-HARINGEN.

De Heer Militaire ONDER-INTENDANT der derde klasse, belast met de Administrative dienst der vesting 's Hertogenbosch, als daartoe behoorlijk gemagtigd, zal, op Woensdag den 25 Mei 1831 des namiddags ten 2 ure, door het Ministerie van den Vendumeester JOHANNES MARINUS [illegible] in zijnen huize, in de Hinthamerstraat litt. C, no. 137, ten overstaan van gemelden heer Onder-Intendant,

Verkoopen

Eene Extra Schoone Partij PUIK WINTER-HARINGEN, gekuipt in twee-en-dertig Tonnen.

Zullende deze verkocht worden per Ton, tegen kontante betaling.

Welke voorschreven Haring daags voor de Verkooping, van des morgens 10 tot 12 uren, en des namiddags van 2 tot 5 uren, in huize van den Vendumeester voorgemeld, voor een ieder te zien is.

Iemand inmiddels eenige informatien desaangaande verkiezende, vervoege zich ter kantore van voornoemden heer Onder-Intendant en den Vendumeester voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

Verpachting van Extra Schoone Hooi- of Weilanden.

Woensdag den 25 Mei 1831 des middags 12 uren, ten huize van de wed. ROENS, in de *Drie Sloten* te Hardinxveld, van 273 Bunders op de hoog omkade polders den EERWAARD tusschen den OUDEN DUIJMANSWAARD en het BOVENSTE BRAND langs GALEIJGAT, den BOVENSTEN JAPENWAARD langs de WESTKIL,

---

De Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK te Leijden, zal, op den 24 Mei aanstaande en volgende dagen, ten zijnen huize verkoopen: Eene aanzienlijke verzameling van BOEK- en PLAATWERKEN, ATLASSEN, KAARTEN, INSTRUMENTEN, RARITEITEN, TEEKENINGEN, PLATEN en SCHILDERIJEN, gedeeltelijk nagelaten door wijlen de Wel Ed. Heeren A. HAARSMA VAN OUCOOP, R. DE KRUIJFF, Med. Dr. en J. J. BOOM, Student in de Medicijnen. Deze verzameling onderscheidt zich door veele *kostbare* Plaatwerken als die van SPIX en MARTIUS, GALERIE de FLORENCE, WIED-NEUWIED, MONTFAUCON, WEINMANN, FREYCINET, PERON, SCHREBER, KOTZEBUE, LINNAEUS, BUFFON, SEPP, en andere. De kijkdagen zijn gesteld op Vrijdag en Zaturdag des morgens van 10 tot des namiddags ten 3 uren.

---

* * Den Boekhandelaar F. K. A. L, te Amsterdam, zal heden dag uitgeven: TWEE KUNSTPLATEN, voorstellende, het tegen den Wal geraken van Zijner Majesteits Kanonneerboot No. 2, gekommandeerd door den Luitenant ter Zee, 2de Klasse, J. C. J. VAN SPIJK, het Nederhalen der Nederl. Vlag door de Belgen, en de Chaloupgaas der Equipage van dat zelfde Oorlogschip, met de Equipage aan boord, gemonkeld door den Wel Edel Gestrenge Heer P. H. G. HUYSSEN, Ridder van de Militaire Willems-Orde, gewezen Eer Officier, en Gelitografhiëerd door de Heeren D. A. W. LEE en VELDHUIZEN. Geene exemplaren zijn echt die niet voorzien zijn met het Cachet van den Vervaardiger.

PS. Bestellingen worden verzocht franco te zenden.

---

* * Bij den Boekverkooper L. VERMEER, op de Hoogstraat te Rotterdam, zijn gereed en is alom verkrijgbaar:

1. VAN DEN BROEK, Vaderlandsche Gedichten. *f* 1.50.
2. HOBEIN, Vaderlandsche Zang, door *Hendrik Kuijper Gz.* 20 Cts.
3. H. KUIJPER, Wachtliederen, opgedragen aan de Heeren Leden der Stedelijke Schuttersgen. 30 Cts.

Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden is van de pers gekomen, en alom verzonden:

DE LIED DER IDA tot de Vrijheidsgenooten in Friesland; Treurspel, door Mr. A. KAMPHUIS. Met 3 Platen, op fraai gelin papier, in gr. 8vo. *f* 1.05.

Hetzelfde in kl. 8vo ordinair papier. *f* 0.75.

Dit nieuw oorspronkelijk Kunstvoortbrengsel van den Dichter van *de Bestorming van Leyden* en *Willem van Gelderland* zal in deze dagen van elken Nederlander niet onwelkom zijn. Het onderwerp dat wat de hoofdzaken betreft, ontleend van de Geschiedenis van *Friesland*, maar de herinneringen toespellingen op latere vóór het geheele Vaderland hoogst merkwaardige en onvergetelijke gebeurtenissen geven aan dit Stuk eene eigenaardige strekking tot verlevendiging van Vorst- en Vaderlandlievende gevoelens, welke door elken Nederlander op prijs worden gesteld.

---

* * Door de Boekhandelaars BROESE & COMP. te Breda, is op den 19 Mei 1831, aan de Edel Achtb. Heeren Burgemeester en Wethouders der stad Breda, ter vestaling in het Nederduitsch vertoond:

PRACTISCHE GRAMMATIK der Latijnsche Sprache von CHRISTIAN GOTTLOB BRÖDER, *dritte verbesserte und vermehrte Auflage.*

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.